

CSILLOGÓ KÖZHELYEK – KELLEMETLEN VALÓSÁG

Már megint a prostitúció legalizálásáról

Papp László Tamás a HVG legfrissebb számában – természetesen fenntartva, hogy a gyermekek prostituálása és az emberkereskedelem helytelenítendő dolog – síkra száll a magukat önként prostituáló nők szabadságjogaiért, még akkor is, ha ezzel mások (megengedi: a többség) szerint esetleg ártanak maguknak. Vagy akkor már a bokszolókat (tovább megyek: a futballistákat) is, a túlélőshow-k csillagait is – saját érdekeikre kívülről hivatkozva – el kellene tiltani attól, hogy *szabadon választhassanak* a nehéz gyári munka és a minden bizonnyal könnyebb és jobban fizető, „istenadta jogukat” képező, ismét csak: *szabadon és önként választott* tevékenység között? Papp László Tamás szerint mi sem volna egyszerűbb, mint bebizonyítani, hogy a világtörténelemben eddig mindig „éppen bizonyos, korábban legális szenvedélyek – alkohol- és könnyűdrog-fogyasztás, szerencsejáték, prostitúció – betiltása vezetett számos helyen az alvilág megerősödéséhez, a törvénytelen vagyonszerzés könnyebbé válásához”. (Vajon miért nem említi meg felsorolásában a nehézdrog- és fegyverkereskedelmet, a rabszolga-kereskedelmet, az embercsempészetet, miért nem sorolja ide a szervkereskedelmet, a gyermekek adásvételét, a gyermekprostitúciót, a gyermekpornográfiával és az ún. pedofil bűnözéssel foglalkozó körök tevékenységét: ez most nem Euro-komilfó?) Papp László Tamás Lévai Katalin minisztert ha nem is kommunistázza le – „távol álljon tőle” –, azért otromba chilei misszionáriusokhoz hasonlítja, akik tekintet nélkül a „felszabadulni az istennek sem akaró” örömlányok szabad és önkéntes döntésére, agresszív módszerekkel kívánták volna jobb útra téríteni őket. A nők és gyermekek emberi jogaiért, az érvényes nemzetközi egyezmények és normák jegyében fellépő közszereplővel szemben ez nem túl barátságos hasonlat, de lelke rajta.

Csillogó közhelyeket sorolni szabadságról, önkéntes választásról, a többség akarataról bizony könnyű. Röviden odarittyenthető egy oldalra. Az igazság, a sötét társadalmi valóság azonban nehéz, bonyolult, hosszadalmas és nagyon kellemetlen.

Hát, vágjunk bele ismét.

Először tisztázzuk, mi is a prostitúció. A prostitúció során a férfiak a nőt (bizony, igen-igen gyakran gyermeklányt vagy fiút) szexuálisnak mondott késztetései levezetésére szolgáló tárgyként, a másik ember, a náluk gyengébb, a nekik kiszolgáltató, a megvett (a pénzemért azt csinálok, amit akarok), kibérelt használati eszköz („bérnőstény” – olvasom a vonatkozó internetes honlapon) fölötti hatalom tárgyaként használják. Hihetetlen megaláztatást, pokoli lelki és fizikai kínokat, életre-halálra szóló testi és mentális sérüléseket okozva nekik.

A prostitúció: rendszer, egész szisztéma, nem pedig egy-egy szexre éhes vagy felelőtlen nőci magánbiznisze. A prostitúció a férfiak nők feletti uralmának egyik, talán legszörnyűbb társadalmi alrendszere. Olyan nemi aktusok szállítója, amelyek során az egyik fél – férfi: kliensek, futtatók, tulajdonosok, emberkereskedők hada – egyoldalúan csak a maga kedvére és javára használja, adja, veszi a másik felet – a nőt (gyermeket). Tegnap, a Filmszemlén Csillag Ádám „Nincs kegyelem a földi pokolban” címmel bemutatott filmjében a 16 éves Erika a filmriporter által a prostitúciós nemi aktust illetően feltett kérdésre: „Milyen volt?” így válaszol: „Rossz. Azt nem lehet szavakkal elmondani. Rossz.”

A prostituáltat felkereső kliens olyan nőt (lányt, fiút) akar, aki őt magát, s a vele folytatandó aktust nem akarja. Olyan nőt (lányt, fiút) bérel ki, aki a pénzéért további feltétel nélkül fog a rendelkezésére állni. Nem kérdezi: téged megerőszakoltak, megvertek, bezártak, követnek, ellenőriznek, eladtak, megvettek, a gyermeked, anyád-apád életével fenyegetnek-e, hogy most itt légy és engem szolgálj a pénzemért? Nem kérdezi, használja.

Önnek, kedves Olvasó, Önnek, kedves Papp László Tamás, vajon mit kellene tennie ahhoz, hogy – a prostitúció világán kívül – ilyen, feltétel nélküli nemi aktushoz jusson (ha éppen akarna)? Ugye: kényszert – fizikai, erkölcsi, egyéb kényszert – kellene alkalmaznia. Nemi erőszak. A prostitúció intézményes nemi erőszak.

Már hallom az ellenvetést: mi nem a gyermekprostitúcióról beszélünk, mi nem a kényszerprostitúcióról beszélünk, mi nem az eladott, megvett, fogva tartott, határokon át- és tovahurcolt nők százezreinek, millióinak kizsákmányolására szerveződött bűnözőipar legalizálásáról beszélünk; éppen hogy nem. Mi a nagykorú önkéntesekről beszélünk. Hát kik vagyunk mi, hogy a természeti-társadalmi szükség és az önként vállalt szerep – áldozat vagy bűn – közé álljunk? Nosza, engedjük, törvényesítsük és ellenőrizzük a felnőtt, önkéntes nők prostitúcióban való foglalkoztatását, szedjük tőlük adót és járulékokat, becsüljük meg a tisztet, nekik munkahelyet és védelmet biztosító vállalkozókat – és mindjárt le lesz választva az alvilág, szégyenszemre elkullognak vállalkozói igazolványért sorba állni a gaz bűnözők.

Sajnos ez nem így van. Magyarországon 1926-ig bordélyrendszerrel egybekötve, a bordélyok betiltása után pedig még húsz évig magán-kéjnéi engedélyek alapján volt legális a prostitúció. Az akkoriban született elemzések (a Budapesti Statisztikai Hivatal pl. külön monográfiát adott ki a tárgyban) egytől egyig a legálisan működő prostituáltak számának tíz-húszszorosára teszik az illegális prostituáltak számát. A témában megnyilatkozó rendőrök, statisztikusok és újságírók, annak ellenére, hogy a hatóságok időről időre csökkentették a prostituáltként bejegyezhető személyek számára előírt alsó korhatárt, rendre a fiatal- és gyermekkorú prostituáltak rendkívül magas arányáról számolnak be. Noha igen szigorú belső előírások rögzítették a Népszövetség és más nemzetközi szervezetek által újra és újra elfogadott leánykereskedelem elleni egyezmények rendelkezéseit, minden tudósítás szerint hazánkban is dúlt a leánykereskedelem.

2003. novemberében Stockholmban összegyűltek a téma legnevesebb nemzetközi kutatói egy konferencián és bemutatták a prostitúció legalizálásának tapasztalatait összegző kutatásaik eredményeit. (<http://naring.regeringen.se/fragor/jamstallldhet/pdf/N3006.pdf>) Tekintettel a területi korlátokra itt csak egy példát ismertetek.

1984 és 1995 között Ausztrália több államában törvényesítették a nyilvánosházakat, illetve dekriminalizálták a prostitúciót. A legalizálástól ott is, amiként más országokban is, a prostitúció ellenőrzött, korlátozott, a benne részt vevők és a kívül maradók tekintetében egyaránt biztonságos keretek között tartását remélték, valamint azt, hogy a mindenki számára megfelelőbb nyilvánosházak és türelmi zónák kiszorítják az utcai prostitúciót, és kihúzzák a talajt az emberkereskedelem alól.

Ezzel szemben 2002-es keltezésű rendőrségi források szerint Victoria államban például 400 illegális nyilvánosház működik, szemben a 100 engedéllyezettel. Új-Dél-Walesben, a vonatkozó jelentésekben szereplő több száz nyilvánosház döntő többsége nem is folyamodott működési engedélyért a helyi önkormányzatokhoz.

Az előzetesen megfogalmazott várakozásokkal szemben a legalizálás és a dekriminalizáció hatására Ausztráliában kifejezetten megerősödött a prostitúciós ipar. Miután a szex-vállalkozók nem tudták helybéliekkel kielégíteni a bővülő iparág keresletét, ráadásul az emberkereskedelemmel szerzett nők sebezhetőbbnek, így jövedelmezőbbnek is bizonyultak, fellendült az emberkereskedelem is. Az emberkereskedők mind a legális, mind az illegális bordélyoknak fejenként 15 000 dollárért adják tovább a prostituáltakat. Ezt a pénzt valahol be kell hozni: a nőket adósként kezelik tehát, így rabszolgatartásuk nyereségéből, amíg be nem hozzák a beszerzésükre és tartásukra fordított költségeket, egy fillért se kapnak. A rendőrség nyomozni kezdett számos bordélyházban, ahol felmerült a gyanú, hogy délkelet-ázsiai nőket turistavízummal használnak. A rendőri jelentés szerint ezeknek a nőknek fejenként vagy 800 férfival kell lefeküdniük anélkül, hogy fizetést kapnának. Egy rendőrségi szóvivő így nyilatkozott: „ezzel a módszerrel törik be a nőket és szoktatják engedelmességre”. Becslések szerint a leánykereskedelemből heti 1 millió dollár bevétel származik. A legális ausztráliai bordélyházakban meginterjúvált prostituáltak a kutatóknak elmondták, hogy egészen extrém szexuális kínzásoknak, megalázó praktikáknak vetik alá őket klienseik a fizetett aktusok során. Egy 1998-as adat szerint Victoria államban hetenként 60 ezer férfi keresi fel a prostituáltakat.

A legalizálás sokkal kevésbé korlátozó, mint inkább finomító hatást gyakorolt az ausztrál prostitúciós szisztémára: megjelentek, bejegyzett vállalkozásokként, az ún. SM (szado-mazo) bordélyok, az iszonyatos verések, a különféle kínzóeszközök használatának legális színterei. A legalitás és az illegalitás szürke zónájában virágzik a rendőri és államigazgatási korrupció.

Ausztráliában az engedélyezett bordélyházak és türelmi zónák környezetéből sem tűnt el az utcai prostitúció. Mindenki tudja, hogy nem ugyanaz a kereslet „elégül ki” az utcán és a nyilvánosházban, nem is ugyanaz a kínálat vonul fel a kétféle helyen. Ausztráliában tehát, húsz évvel az első legalizáló rendelkezések után minden változatlan, csupán a prostitúció volumene: a hazai és a külföldről behozott prostituáltak száma, az igénybe vevő kliensek köre, az emberellenes bűnöket elkövető szervezett bandák számára nyitva álló pénzmosási lehetőségek tárháza nőtt meg elképesztő méretekben.

A prostitúció legalizálása – a bordélyházaknak és a szex-ipar egyéb szolgáltatásainak elfogadott vállalkozásokként a társadalmi-gazdasági életbe való integrálása – óriási változást idéz elő az egész társadalmi környezetben.

Szex-vállalkozások futnak a tözsdén. Pornó-produkciók hirdetik magukat a hirdetőtáblákon, televíziókban, fényreklámokon. Plazákban és vásárvárosokban szex-ipari kiállításokat, fesztiválokat rendeznek évről évre. A nők szex-tárgyként való használata kulturális ismeretként szivárog generációk tudatába. A lányok megtanulják, hogy ők mire jók, a fiúk megtanulják, hogyan kell és lehet használni őket. Előbb a legális nyilvánosházban, utóbb partnerükön próbálják ki az új fogásokat. A szex-ipar sajátos, a nők kirekesztésére alapuló férfi-kultúrát hozott létre Ausztráliában. „Úriemberek klubja” felirat alatt – mily szép hagyomány! – komoly üzletemberek tárgyalnak üzletfeleikkel komoly üzletekről. A szünetben borotvált altestű meztelen nők táncolnak az asztalon, úri ölkben.

Illúzió abban hinni, hogy legalizálható a felnőtt nők által önként nyújtott szex szervezése és igénybevétele anélkül, hogy vele rántanánk a normális életünkbe a nőkereskedelmet, a gyermekek prostitúcióját, a nők és gyermekek ellen szisztematikusan elkövetett kínzások és megalázó, lealacsonyító eljárások kultúráját, s

az ezeken hízó bűnszervezetek tevékenységét is. Minden e tárgyban készített kutatás egyöntetűen azt bizonyítja (erről is közöl adatokat az idézett stockholmi konferencia), hogy a prostitúcióba való belépés átlagos életkora a világon 14 év! Szó sincs felnőtt nők önkéntes döntéséről. Ezek a nők mind, szinte mind gyerekként kezdik, s szinte minden esetben erőszak, kényszer, rettenetes kilátástalanság, megfélemlítés, adósságcsapda, fenyegetettség van a háttérben. Igaz: sokan önként állnak ki a piacra, önként kapaszkodnak traumatikus révületben stricijük „szerelmébe”, vagy akár a „korrekt” vállalkozóval a hozam „igazságos” felosztásáról kötött „korrekt” megállapodásba. Ahhoz képest, amiben addig volt részük, ez a *szabad választás* adatik meg nekik.

Mit akarnak maguk legalizálni?!

A prostitúció világában a nő haszonállat. Az egyik befogja, betöri, a másik megveszi, futtatja, a harmadik kibérli, visszaadja, a negyedik zsebrevágja a taxát meg azt a kis kenőpénzt. Olcsó cucc, jól jövedelmez, karbantartása egyszerű: minél kevesebbet eszik, annál többet tejel. És nem beszél.

Betlen Anna